

Katu- ja hulevesisuunnitelman selostus

Selostuksen tiedot

Kohteiden nimet: Auliksenaukio välillä Aulis Rytkösen katu-Amiskanrinne
Amiskanrinne välillä Aulis Rytkösen katu-Kopiksenkatu
Selostuksen laatija: Mikko Niskanen, suunnitteluinsinööri, x.x.2024
Selostuksen hyväksyjä: Ari Räsänen, suunnittelupäällikkö, 13.8.2024
Tiedoksi: kaupunkirakennelautakunta

Kohde

Katu- ja hulevesisuunnitelmat koskevat Auliksenaukiota (välillä Aulis Rytkösen katu-Amiskanrinne) ja Amiskanrinnettä (välillä Aulis Rytkösen katu-Kopiksenkatu). Nähtävillä asetettavat kadut sijaitsevat Haapaniemen (o8) kaupunginosassa Mölymäellä.

Lähtökohdat

Mölymäen asemakaavan muutos on saanut lainvoiman alkuvuodesta 2018. Asemakaavan muutostyö tuli vireille Savon koulutusyhtymän (Sakky) päätöksestä siirtää koulutoimintonsa Presidentinkadulta Savilahteen ja luovuttaa nykyinen oppilaitosalue asuinrakentamiselle. Sakkyn jäljellä olevat rakennukset tulisi olla purettuna vuoden 2023 loppuun mennessä.

Asemakaavan muutosta edelsi aluetta koskeva yleinen arkkitehtuurikilpailu, jonka voittaneeseen ehdotukseen (Big Band Theory) laadittu asemakaava pohjautuu. Kilpailuehdotus perustuu keskuskenttäalueen yhdistämiseen uuteen joukkoliikenteeseen tukeutuvaan katulinjaukseen (Kaartokatu-Amiskanrinne) erillisen kävelyakselin (Aulis Rytkösen katu) ja keskusaukion (Auliksenaukio) välityksellä.

Asemakaavan muutos mahdollistaa vanhan oppilaitosalueen muuttamisen korkeatasoiseksi asuinkerrostaloalueeksi. Myös keskuskentän urheilu- ja virkistyspalvelujen alueen yhteyteen rakennetaan uusia asuinkerrostaloja. Alueen pysäköinti toteutetaan pääosin kansi- ja pysäköintitaloratkaisuna. Suunnittelualueella on asuinrakennusoikeutta yhteensä noin 130 000 k-m². Alueella arvioidaan tulevan noin 3 000 asukasta.

Aulis Rytkösen kadusta ja Auliksenaukiosta laadittiin aluksi yleissuunnitelmat, jotka ovat katu- ja rakennussuunnittelun lähtökohtana. Yleissuunnitelmat olivat 13.9.2022 kaupunginrakennelautakunnan käsittelyssä ja edelleen julkisesti nähtävillä 22.9.-7.10.2022 välisen ajan. Suunnitelmiin ei saatu muistutuksia ja yleissuunnitelmat hyväksyttiin 1.11.2022.

Laaditut katu- ja hulevesisuunnitelmaehdotukset ovat voimassa olevan asemakaavan mukaisia. Pääosa katualueista ja katualueita ympäröivistä tonteista ovat kaupungin maanomistuksessa.

Nykytilanne

Amiskanrinne (nyk. Puistokatu) on nykyinen noin 200 metriä pitkä keskusta-alueen pääkatu. Ajoradan leveys on noin 9.00 metriä. Kadun molemmin puolin sijaitsee noin 3.00 metriä leveät jalkakäytävät. Katua pitkin liikennöi yksittäisiä joukkoliikennelinjoja. Katuosuudella on 40 km/h nopeusrajoitus.

Amiskanrinne on Kopiksenkadusta etelään päin asemakaavan mukainen uusi katuosuus, joka sijoittuu puretun oppilaitosrakennuksen paikalle.

Rakenteelliset ja liikenteelliset ratkaisut

Auliksenaukio

Auliksenaukio on asemakaavan mukainen uusi katuaukio, joka sijoittuu puretun oppilaitosrakennuksen paikalle. Aukio yhdistää jalankulkulle ja pyöräilylle varatun Aulis Rytkösen kadun sekä pohjois-eteläsuuntaisen Amiskanrinteen/Kaartokadun.

Aukion keskelle sijoitetaan reunakivin ja pollarein rajattu 7.00 metriä leveä ajorata. Aukio tehdään molemmista päistään ajoradan kohdalta korotettuna. Aukiolle sijoitetaan joukkoliikenteen pysäkipari nk:na ajoratapysäkkeinä. Pysäkiparin eteläpuolelle sijoitetaan suojatie, joka yhdistää aukion itä- ja länsipuolen.

Aukiosta rakennetaan Aulis Rytkösen kadun tapaan vihreä keskusaukio, josta muodostuu viihtyisä istuskelun ja oleskelun sekä erilaisten tapahtumien mahdollistama ympäristö. Aukiolle rakennettavat kasvillisuusrakenteet sijoitetaan tilaan vaihtelevan kokoisina (halkaisija 6–16 metriä) ympyränmuotoisina istutussaarekkeina, jotka jäsentävät tilaa, ehkäisevät asiattomia liikennettä ja vähentävät hulevesikuormaa sekä muodostavat tilaan varjopaikkoja ja hyödyttävät pölyttäjiä. Osaan istutussaarekkeista ohjataan katutilan hulevesiä jättämällä saarekkeen päähän aukko hulevesiä varten.

Asemakaava mahdollistaa aukion itäosan alle maanalaisen pysäköintilaitoksen, jonka vuoksi ko. osaa aukiosta ei rakenneta ennen pysäköintilaitoksen toteuttamista. Pysäköintilaitoksen rakentumisen jälkeen tutkitaan mahdollisuutta sijoittaa porrasyhteys aukiolta Martti Merenmaan puistoon.

Ajoradan nopeusrajoitus on aukion kohdalla 20 km/h.

Amiskanrinne

Amiskanrinne (välillä Aulis Rytkösen katu-Amiskanrinne) on uusi noin 100 metriä pitkä kerrostaloalueen kokoojakatu. Katuyhteys liittyy Auliksenaukion eteläpuolelle aikaisemmin rakennetun Kaartokadun koko suunnittelualuetta kiertäväksi kaduksi ja toimii liikenneyhteytenä sekä joukkoliikennereittinä keskustan ja Haapaniemen välillä. Katuyhteyden valmistumisen myötä Presidentinkatu muuttuu päättyväksi kaduksi molemmista päistään.

Ajoradan leveys on 7.00 metriä. Kadun länsireunaan sijoitetaan eroteltu jalkakäytävä (2.30 m) ja pyörätie (2.50 m). Kadun itäreunaan sijoitetaan 3.00 metriä leveä yhdistetty pyörätie ja jalkakäytävä. 2.50 metriä leveät kadunvarsipysäköintipaikat sijoitetaan kadun molemmin puolin ja ne korotetaan ajoradasta eri tasoon reunakiveä madaltaen. Pysäköintipaikkojen sijoittelussa on huomioitu uusien kerrostalotonttien asemakaavan mukaiset ajoneuvoliittymien paikat. Pysäköintipaikkojen takareunaan sijoitetaan 0.75 metriä leveä kivetty erotuskaista.

Katuosuuden nopeusrajoitus on 30 km/h.

Korkeusasema ja päällystemateriaali

Tasaukset on suunniteltu olemassa olevan ympäristön ehdoilla ja myötäilevät nykyisiä tasauksia ja maastonmuotoja.

Auliksenaukio

Auliksenaukiolla käytetään pinnoitteena mustia ja harmaita betonikiviä. Betonikivi- ja asfalttialueita halkovat betonikiviraidat, jotka tehdään vastakkaisella värillä kuin pohjaväri. Aukion halkaiseva ajorata rajataan harmailla graniittisilla reunakivillä ja asfaltoidaan. Oleskelualueet ja hulevesiaukkojen kohdat kivetään harmaalla graniittisella noppakivellä. Myös maantasoon jäävät istutusaltaat rajataan harmaalla graniittisella noppakivellä. Näkövammaisten ohjaavana laattana käytetään valkoista betonilaattaa.

Amiskanrinne

Ajorata, kadunvarsipysäköintipaikat, ajoneuvoliittymät sekä pyörätiet ja jalkakäytävät asfaltoidaan. Väliviher- ja erotuskaistat kivetään graniittisilla liuskekivillä ja ruskeilla betonikivillä. Erotellun jalkakäytävän ja pyörätien välissä käytetään kahden valkoisen betonikiven erotusraitaa. Katu rajataan harmailla graniittisilla reunakivillä.

Istutukset ja pysyväisluonteiset rakennelmat ja laitteet

Amiskanrinteen väliviherkaistoille istutetaan katupuita molemmin puolin katua.

Auliksenaukion istutusaltaat, joihin ohjataan hulevesiä, tehdään alueen toiseen reunaan nousevalla luonnonkivimuurilla. Muurien päälle asennetaan lämminsävyisiä vaaleita kovapuisia istuintasoja. Osa istuintasojista varustetaan selkä- ja käsinojin. Muut korotetut istutusaltaat tehdään vakiokorkuisilla valmisbetonimuureilla. Muurit varustetaan skeittauksen estävillä teräsnapuloilla ja muurien päälle asennetaan puisia istuintasoja.

Istutusaltaiden kasveina käytetään havu- ja lehtipuita sekä havu- ja lehtipensaita ja matalia perennoja. Kasvivalintojen yhteensovituksessa keskitytään läpinäkyvyyteen, näkymälinjoihin ja vihreyteen (talvivihreä). Kasvien valinnassa huomioidaan myös pölyttäjäystävällisyys.

Erilliset aukiotilaan sijoitettavat oleskelualueet varustetaan aurinkolavereilla, istuimilla, pöydillä ja roska-astioilla. Kalustevalinnoissa huomioidaan kestävyys ja käyttäjäystävällisyys mm. osa penkeistä on korkeammassa istumiskorkeudessa ja niissä on käsinojat.

Ajoradan ja aukion rajaan sijoitetaan teräspollareita. Auliksenaukiolle sijoitetaan runkolukittavia polkupyöräpysäköintipaikkoja. Joukkoliikennepysäkit varustetaan katoksella ja roska-astialla. Aukion itäreunaan sijoitetaan turvakaide johtuen suuresta korkeuserosta viereiseen Martti Merenmaan puistoon.

Istutukset ja kiinteät rakenteet tarkentuvat rakennussuunnitelmavaiheessa.

Valaistus

Kaduille rakennetaan uusi LED-katuvalaistus, joka on liitettävissä C2-valaistuksen ohjausjärjestelmään.

Auliksenaukiolla valaistukseen kiinnitetään erityistä huomiota. Yleisvalaistus hoidetaan seitsemän metriä korkeilla monikäyttöpylväillä, jotka sijoitetaan 20–25 metrin välein integroituna pääosin istutusaltaisiin. Monikäyttöpylväissä on yleisvalaistusta varten pienikokoiset ja modernisti muotoillut LED-valonheittimet. Osin käytetään nk. gobo-valaisimia, joiden avulla aukion pintaan projisoidaan valokuvioita ympäristön elävöittämiseksi.

Kuivatus ja hulevesijärjestelmä

Kuivatus hoidetaan jiirein ja reunakivin rakennettaviin hulevesikaivoihin. Auliksenaukiolla hulevedet imeytetään osin aukiolle rakennettaviin

istutussaarekkeisiin. Hulevedet ohjataan alueen nykyisiin ja katujen yhteyteen rakennettaviin hulevesiviemäriverkostoihin ja edelleen Martti Merenmaan puiston ja Aarneenpuiston rakennettuihin hulevesien viivytysaltaisiin kohti Kuopionlahtea.

Katu- ja hulevesisuunnitelmissa esitetyt hulevesijärjestelmät ovat ohjeellisia.

Esteettömyys

Suunnittelualueen suojatiet ja joukkoliikennepysäkit täyttävät esteettömyydelle asetetun perustavoitetason.

Auliksenaukiolla sijoitetaan valkoiset ohjaavat laatat näkövammaisia varten ja sen kulkupinnat toteutetaan asfaltilla ja betonikivellä, jotka ovat tasaisia ja helppokulkuisia. Aukion kalustevalinnoissa on kiinnitetty huomiota korotettuun istumakorkeuteen ja istuimien käsinojallisuuteen.

Kustannukset

Suunnittelualueen kokonaiskustannusennuste on n. 2.0 milj. € (alv 0 %), jakautuen:

- Auliksenaukio n. 1.6 milj. €
 - katurakenteet n. 300 000 €
 - viimeistelytyöt n. 930 000 €
 - hulevesirakenteet n. 50 000 €
 - valaistus n. 270 000 €
- Amiskanrinne. 400 000 €
 - katurakenteet n. 240 000 €
 - viimeistelytyöt n. 95 000 €
 - hulevesirakenteet n. 50 000 €
 - valaistus n. 15 000 €

Kustannusarviot sisältävät katurakenteiden, katuviheralueiden, hulevesiverkostojen ja valaistuksen rakennuskustannusten lisäksi suunnittelu- ja rakennuttamiskustannukset.